

Slovenski List.

Neodvisno slovensko krščanskosocijalno glasilo.

Štev. 18.

V Ljubljani, v soboto 5. marca 1898.

Letnik III.

„Slovenski List“ izhaja v sredo in soboto. **Naročnina** je za vse leto 4 gold., za pol leta 2 gold., za četrt leta 1 gold. Vsaka številka stane 5 novč. — **Dopisi** pošiljajo se uredništvu „Slov. Lista“ v Ljubljani. — **Nefrankovani dopisi** se ne sprejemajo; rokopisi se ne vračajo. — **Naročnina, reklamacije in oznanila** se pošiljajo upravništvu „Slov. Lista“ v Ljubljani. Uredništvo in upravništvo sta v Ljubljani, **Gradišče štev. 15.** Uradne ure od 10. do 12. dopoldne. — **Oznanila** se računajo po navadni ceni.

Kranjski deželni zbor.

(Dalje.)

V večerni seji deželnega zbora kranjskega dne 28. februarja je bila glavna točka deželni proračun. Kot nekaj dodatek je prišla na dnevni red potem še volilna reforma, kar je pa le umevno pri naših zmedenih razmerah. Baš pri volilni reformi bi se bilo moralo pokazati, katera stranka je narodna, in katera ne. Brez ozira na veleposestnike, ki že itak niso slovensko-narodni, bi bili vendar pri tej priliki pričakovali, da bode obe slovenski stranki v deželnem zboru kranjskem pokazali vsaj svojo dobro voljo. Seveda bi se bila morala ta stvar prej spraviti na dnevni red in vtakniti med dolgočasne prošnje za kake neposute ceste, ki so se odkazovale v rešitev deželnemu odboru.

Poročevalec pri deželnem proračunu je bil poslanec Hribar, ki je svojo nalogo reševal izvrstno. To je pa ravno upokojenega nemškega poročevalca istotako jezilo, kakor starega Bismarka, ko ni bil več kancelar. Zato so od onod priletele nekatere otrovane puščice na poročevalčevo mesto, katere je pa Hribar spretno vrgel nazaj.

Poslanec Povše je tožil o mnogih deželnih troških. V velike zadrege pride dežela, ko ji država odvzame naklado na pivo in žganje. O škodnina, katero bode dajala država, ne bode dosti v pomoč. Znižali se bodo dohodki dežele tudi, ker se znižajo direktni davki. Kje naj se dobi nadomestek? Kmet ne zmore večjega davka. Vrh tega pridejo še novi izdatki za osuševanje barja, razne vodovode, vseučilišče, ki je nam neobhodno potrebno, itd. Novih virov bi se dobilo, ako dežela vzame v zakup državni užitninski davek na Kranjskem in ako se uvede davek na luksuz.

Tudi poslanec baron Schwegel je tožil o velikih izdatkih za deželno upravo in kulturo. Ne glede na osuševanje barja bode potreben cel

milijon za najnujnejše vodne zgradbe. Za zdravstvo in železnice se je mnogo storilo, a največje troške prouzroča šolstvo, izdatki za šolstvo bodo kmalu znašali pol milijona. Poročevalec se moti, ako trdi, da konvertovanje zemljiške odveze ni koristilo deželi, danes bi bilo tako konvertovanje še ugodnejše, ker je obrestna mera nižja. Imeli smo nekaj preveč denarja in zato nismo dobro gospodarili, sedaj bode treba varčnosti. Dohodki na žganje in pivo se bodo znižali. Zvišati bode treba prihodnje leto naklade za 10%. Koristila bi deželna banka in zato je prav, da se prebitek od žganja naloži v ta namen. Govornik je nasvetoval v tem oziru primerno resolucijo.

Poslanec Kalan je v daljšem govoru kazal na to, da vlada med poslanci soglasje, da je treba pomoči mestnemu in kmetškemu prebivalstvu. Dobra polovica deželnih dohodkov gre za šolstvo, a vjemala se je tudi zastopnikov skrb, da se razvije potrebno šolstvo. Vseučilišče je vprašanje, ki se tiče obstoja našega naroda in zato sta bili tudi v tem vprašanju obe slovenski stranki v finančnem odseku složni. Ker je nekaj naš narod z mečem ščitil obstoj državi, naj mu sedaj ona stori, kar je storiti dolžna, ter pomaga ustanoviti vseučilišče. Ako za visoko šolo toliko hoče storiti dežela, ki niti kruha nima za svoje sinove, je to dokaz o požrtvovalnosti našega naroda. Vneta je naša stranka tudi za povišanje učiteljskih plač, ker se nadeja, da bode učiteljstvo z navdušenjem vršilo svoje dolžnosti na polju vzgoje in omike. Premalo se še goji slovenščina na srednjih šolah. V Kranju so meščani veliko storili, zato imajo gimnazijo; v Ljubljani pa vlada preveč odlašanja z zidanjem šolskih poslopij. Letos naj se že začne graditi novo gimnazijsko poslopje in nižja gimnazija naj se spopolni v višjo gimnazijo.

Poročevalec poslanec Hribar je govoril o slučaju, ako bode vlada vzela deželi naklado na pivo in žganje in je dalje pojasnoval svoje stališče o deželnem kreditnem zavodu. Na napačnem

potu je poslanec baron Schwegel, ako meni, da bi se kaj opravi s privatnim zavodom. Ustanoviti se mora v deželi tak zavod, ki ne potrebuje posebnega garancijskega fonda. Schwegel vedno govori tako: če bo to, bo to, če pa tega ne bo, pa onega ne bo, kar ni pravo. Poročevalec je dalje govoril o distriktnih bolnicah, o lokalnih železnicah, za katere se naloži fond 25.000 gld., obžaluje, da je dežela prevzela garancijo za dolenske železnice, namesto da je prispevala k zgradbi, zdaj se pa poje: „Naprej ne vem, nazaj ne smem!“ Ni res, kar je trdil baron Schwegel, da mi pri nakladi na žganje ni za etični moment; žganje je kuga, ki končuje narod. S svojim predlogom, da naj se da vsako leto po 20.000 gld. za vseučilišče, nisem prodr. Gimnazija se bode letos zidala. Veseli me, da sta glede podpore učiteljstva in šolstva obe narodni stranki jedini.

(Konec prihodnjic.)

Odmevi iz delavskih krogov o volilni reformi.

Izviren dopis.

Volilna reforma za kranjski deželni zbor je v ponedeljek dne 28. februarja — propadla. Zadnje uro zasedanja (ob 11. uri zvečer) spomnili so se zastopniki slovenskega naroda na Kranjskem, da narod zahteva premembe volilnega reda. Ob zadnji uri zborovalnega življenja imela se je odločiti politična osoda brezpravnih prebivalcev kranjske dežele. — Odločila se je tudi! Toda kako? Deželni zbor je vsprejel predlog, da se raztegne volilna pravica, čujte in strmite, celo na one, ki plačujejo najmanj 4 gld. direktnega davka, in da se vrše volitve tajno. Slovenski delavci so opetovano po slov. kat. delavskem društvu zahtevali volilno pravico za vse polnoletne državljane moškega spola, ne oziraje se na vplačevanje direktnega davka. Toda klici v deželi politično

Nekoliko o Zoli.

Peresna dela svetovnoznanega zloglasnega Zole niso nikoli vzbujala moje radovednosti. Mnogo sem bila že čula o njih pripovedovati, mnogo mnenj in sodb o njih čitala, rezkih, neugodnih, malo častnih, uničevalnih sodb, a sem ter tja zadela tudi na kak slavospev, prihajajoč od Zoli sorodne roke kakega nekrščene ali pa tudi krščene somišljenika njegovega. A navzlic zapeljivosti toliko nasprotnih mnenj se nisem nikoli mogla odločiti, da bi segla po kakem njegovem spisu, da se na lastne oči prepričam, kaj in koliko je na tem resnice. Še-le najnovjši pomembe poln pariški dogodljaj, svetovno vele-zanimiva Zolina pravda, koje razvijanje in konec je vsak, ki se le količkaj zanima za tuje literarne in politične zadeve, z napetostjo zasledoval in pričakoval, še-le ona je pretvorila mojo nebržnost do tega pisatelja v živo radovednost, in mej tem, ko je tekla pravda, prečitala sem nekaj njegovih del, kojih edno je bilo razvpiti roman „Nana“. Sramujem se te svoje slabosti, svoje radovednosti, a še bolj se sramujem, da sem do konca vztrajala pri onem gorostasnem čtivu. Vender mi ni žal, da sem ustregla svoji radovednosti. Bilo je potrebno, da zrem enkrat,

če tudi samo za migljaj, v ono bleščečo se zvezdo na naturalističnem nebu. In sedaj, ko sem si ogledala ta meteor „genijalnosti“ na obzorju umazanosti, ne bodem se več čudila, da Zolini učenci pišejo tako, kakor baš pišejo.

Nekaj dnij sem potrebovala, predno sem se otrsela nepopisnega gnjusa in razjarjenja, vzbujenega mi po nenravnih, s kruto smelostjo in največjim cinizmom narisanih popisov, koji v preobilnosti polnijo Zoline spise. Najbolj me je pa presenetilo dejstvo, da vlada, ki je sicer prestroga glede političnega tiska, dovoljuje, da se take pohujšljive in umazane knjige tiskajo in razpečavajo v tisočeri iztisih. Nisem sicer zagovornica zloglasne cenzure, a vender menim, da bi se proti spisom à la Zola moralo postopati kakor proti hudodelstvom.

Ali se mar hudo ne pregrešuje proti človeštvu, kdor seje med nje nezadovoljnost in brezstidnost, kdor vzbuja stast in podlost, kdor podnetuje nenravnost ter s tem naposled povzroča stud do poštenega življenja?

Kako malenkostna se dozdeva tatinska, roparska, in tudi težka morilčeva pregreha v primeri s pregreho brezvestnega pisatelja, ki s svojim pohotnim peresom vceplje čitateljstvu najhujšo in najpogubnejšo kugo, kugo nenrav-

nosti, katera bode dolgo vrsto let zastrupovala in morila na tisoče in tisoče duš in teles? — Pri čitanju v Zolinem duhu spisanih knjig se lahko celo dobre in poštene duše vznemirujejo in pohujšujejo, kaj pa še-le naj rečem o nravnoslabotnih in omahljivih ljudeh. Naj se ta brezvestni pisatelj še toliko izgovarja z geslom, katero ima vedno na jeziku, da samo zaradi ljubezni do resnice narisuje in popisuje življenje, kakoršno je, pameten čitatelj pa vender kmalu izprevidi, da je ta njegova istinitost življenja največ samo izrod njegove umazane domišljije in njegovih nebrzdanih podlih čustev.

Komu naj bi bilo novo, da je svet od svojega obstanka počenši, od prvega človeka naprej, izprijen, da je človek nagnjen bolj k slabemu, nego k dobremu, da je prvo lože izvrševati nego poslednje. Zlobe in pregrehe se nam, žalibog, dan za dnevom predstavljajo pred oči in mi nehoté postajamo priče najnižjih propalostij, najhujših prestopkov in hudodelstev, vzbujajočih grozo v duši. Ali je pa treba vso zlobo prenašati na papir, predstavljati po gledališčih z namenom, da bi se s ponavljanjem in predstavljanjem nečastnih činov in pregreh svet poboljšal? In ti, ki tako nelogično mislijo in trdijo, porogujejo se navadno popisom plemenitih izvoljenih značajev

brezpravnih prebivalcev, so bili zaman. Kakor v posmeh delavskemu stanu spremenil se je volilni red samo v toliko, da se bodo volitve deželnih poslancev vršile po listkih in da se je volilni cenzus znižal na 4 gl. davka. Kdo je zakrivil to, kdo nosi odgovornost za razburjenje zavednih krščanskosocialnih delavcev? Kdo noče poznati in priznati delu politične pravice? To so pred vsem naši nemški veleposestniki, ljudje, ki so plemeniti samo po imenu, njih srce pa prevladuje črv egoizma ali sebičnosti. Ti so se postavili prvi po robu vsaki večji razširjavi volilne pravice in vsaki pomnožitvi poslancev. Ti ljudje, ki imajo vsled krivičnega „liberalnega“ volilnega reda še vedno desetino v deželnem zboru (vsak deseti volilec je poslanec), so preprečili pameten in pošten volilni red. Grozili so, da takoj ostavijo dvorano, ko bi prišel kak predlog v širšem smislu. Ker pa slovenski poslanci ne tvorijo tretje četrtine cele zbornice, katerih navzočnosti je potreba pri spremenitvi volilnega reda, tudi niso mogli predlagati pravične volilne reforme. Iz tega se razvidi, v kako žalostnem političnem položaju se nahaja naše ljudstvo. Naši naprednjaki, ki sicer vedno govorijo o svobodi, tudi niso imeli poguma, vsaj pokazati željo po občni volilni pravici. Edina poslanca Kalan in Žitnik sta zahtevala, da se v prihodnjem zasedanju zbornice predloži volilni zakon v smislu občne volilne pravice. Ali se bode kaj zgodilo, je drugo vprašanje. Slovensko, politično brezpravno ljudstvo na Kranjskem naj si zapomni svoje najgorje nasprotnike, ki iz političnega in socialnega egoizma ne dovolijo ljudstvu njegovih svetih pravic. Naloga krščansko-socialno mislečega prebivalstva, osobito delavstva kranjske dežele, je ta, da se v prihodnje delavstvo z vso eneržijo na noge postavi za svoja prava. Brezobzirno moramo razkrinkati sebično „žlahto“ in vse tiste, ki bi se hoteli upirati naši pravični zahtevi. Ako imamo dolžnosti, zahtevamo tudi pravic, ki so posledice dolžnosti. S tem pokažemo, da hočemo v resnici pomoči vsestransko delavskemu stanu iz njegovega hlapčevstva. Naše geslo v prihodnje bodi: Občna volilna pravica za deželni zbor in za občinske zastope! S tem geslom korakajmo v zakoniti politični boj in ne nehajmo, dokler ne zmagamo! Opozorjamo somišljenike na deželi, da uprizarjajo povsodi shode, na katerih naj odločno zahtevajo pravično preosnovo volilnega reda za deželni zbor. Pokazati moramo resno našim deželnim zastopnikom, da odločno zahtevamo od njih, naj izposlušajo ljudstvu političnih pravic, na podlagi katerih hočemo zakonito v krščanskosocialnem smislu urediti sedanje nerazmerje v ljudstvu ter tako postaviti temelj boljših socialnih odnošajev prihodnjemu rodu. Pokažimo tudi, da naše politične pravice niso za zadnjo uro, marveč za življenje, in da se jih

deželni zbor ne bode mogel več spominjati še le zadnjo uro zasedanja. Skrbimo za to, da bode volilna reforma ena prvih točk posvetovanja deželnega zbora. Naprej za pravico, Bog je z nami!

Izvirni dopisi.

Iz Črnomlja, 4. marca. Redki so dopisi v časnikih iz našega mesta. Vender ne spimo, ampak bdimo in nekoliko napredujemo, dasiravno bi lahko napredovali še bolje, ako bi se poravnale razprtije in bi delali vzajemno vsi skupaj na korist naroda, zlasti izobraženci. V društvenem oziru se še nekaj gibljemo: imamo čitalnico, gasilno društvo, lansko leto smo osnovali obrtno zadrugo in letos slovensko bralno društvo pri obrtni zadrugi. Ako se bode vzbudil čut obrtne skupnosti, se bomo laglje ubranili požrešnemu kapitalizmu. Dasiravno je obrtna zadruga gotovo napredno društvo, ima vender, kar je skoraj neverjetno, najhujše nasprotnike v tako imenovanih „naprednjakih“. Pikro zbadajo naše Bralno društvo, češ da je „ordinar“. Lep namen ima to društvo, namreč skrbeti narodu za omiko in prijetno pošteno zabavo; ker bi pa društveniki tudi z duhovni radi živeli v miru, so mu nasprotniki liberalci, kateri bi vedno radi le f... grizli. Seveda razumni meščani tega ne delajo, ker vedo, da nam je tako grizenje že nekoliko škodovalo. Pokojni kanonik Stariha je bil zapisal v svojo oporoko neko večjo svoto na korist črnomaljske mestne občine. Ko je pa dobri mož na svoja ušesa slišal, kako so nekateri mestni zastopniki zabavljali duhovnom, ga je tako užalilo, da je dotično volilo pred smrtjo pismeno preklical in imenom navedel kot vzrok grdo zabavljanje dveh gospodov. Ne bilo bi pa škodovalo kanonikovo volilo občini, ki ima nad 20 000 gl. dolga.

Naši Čitalnici „Slovenski List“ ni všeč, ker dela za slogo med Slovenci. Kam pa pridemo Slovenci brez sloge? Ali nismo sami krivi, da imata Žid in Nemškutar na slovenskih tleh v rokah skoro vso industrijo, vso večjo trgovino in obrtnijo? Solziti se mora človek, ko gleda ta žalostni naš položaj, ob enem pa nebrižnost narodnih voditeljev za gospodarsko organizacijo. Od naših poslancev pričakujemo, da se že enkrat zganejo ter naglo združijo domače sile v obrambo proti tujstvu, da ne bode prepozno. Z veseljem bi tudi mi pozdravili slovenski obrtniški shod, o katerem je pisal Vaš dopisnik iz Metlike.

Zagorje ob Savi, dné 3. marca. Globoko so se oddahnili vsi po miru koprneči rodoljubi, ko so listi prinesli veselo vest: Sprava! sprava! Kadar v vojski skleneta dva sovražnika mir, se dogodi, da bolj oddaljene čete še po sklenjenem miru „pucajo“ druga na drugo, ker ne pride tako hitro do njih poročilo o premirju.

Nekaj podobnega je bilo tudi pri nas. Vzrok temu pa je bil dež. šolski svet s svojim odlokom, da naj se na topliški štirirazrednici začne s podukom blažene nemščine že pri malih frakeljnih, katerim se v prvem razredu še slovenski i pa a komaj v glavo vcepita. Naj bi se dež. šol. svet vsaj na pol toliko brigal za zagorsko trirazrednico, ki ima poldneven poduk, pa je že dva meseca brez tretje učne moči! Mi nismo nikakor nasproti temu iz narodnega šovinizma, kakor to delajo naši obmejni sovražniki, ampak s pedagoškega stališča Mimogrede omenjam, da so učenci že dobili abecednik in ne smejo več reči: „Tukaj!“ ampak „Hier!“

„Narodov“ dopisnik je pri tej priliki pošteno krcnil „takoimenovano katol. narodno stranko“, češ, da je ona kriva zaradi koalicije v krajnem šolskem svetu.

Ker nobeden krščanskih socialistov o tej upeljavi nemščine do zadnjega nič vedel ni, je bil pač čisto naraven odgovor na ta napad dopis v „Sl. L.“ št. 15. od 23. febr., kateri je povzročil precej hude krvi. Seveda je bilo zopet pričakovati par bomb od nasprotne strani. Med tem časom pa je prišlo tudi do nas veselo poročilo, da je sklenjen mir. Zato smo pa tudi mi rekli: ne bomo več bomb metali drug na drugega, posebno ker jih rabimo zoper nevarnejega sovražnika, s katerim ni mogoča nobena sprava, s katerim se je treba boriti na smrt in življenje. Malo prehud je bil zadnji napad, rekli so napadeni; tudi mi priznamo, toda bili smo v obrambi. Ker pa vsa ostrost obstoja ravno v tem, da je samo faktum povedan, jo omilimo, v kolikor se omiliti da, s kratkim pojasnilom.

Naš g. župan Miha Morscher, ki je ob jednem naš Eskulap, se ničesar bolj ne boji, kot v „cajtenge“ priti. Ker se mu je pa to zgodilo kot županu v „Poslanem“ v „Sl. N.“ št. 15., skrnil se je za hrbet svojih odbornikov, oziroma za „Poslano“ „Sl. N.“ št. 24, katero so poslali občinski odborniki gg. Mauer, Weinberger in Michelčič, ki trdi, da ni Nemškutar, navdušen za Volka, kot n. pr. naša „frajla v kindergartnu“, ampak „Kranjec“, in da dela za poduk v nemščini zato, ker je potreben. Dosledno pač ni, da sta to storila dva slovenska narodna odbornika, ki gotovo za nemškega župana glasovala nista. Branili bi naj ga bili njegovi nemški bratje! Toda ker sta to storila iz usmiljenja do ubogega, starega, od ženske stiskanega moža, in smo sedaj tudi v znamenju sprave, smo za radi ljubega miru to radi pojasnili.

Dopis dobi vse drugo lice, ako omenjamo, da je bil v zvezi z uvodnim člankom „Glas za spravo“, kateri je brezobzirno na desno in levo grajal, kar je graje vrednega. Iz teh vrstic pa častiti bralci tudi lahko razvidijo, kako se da vsaka reč v to porabiti, ako se hočemo med

ter blagih junaških dejanj, češ, da kreposti na svetu ni, da je čednost samo bajka. Ako smejo naturalisti pretiravati zlobnost, in to, kakor pravijo, le z dobrim namenom, zakaj ne bi smeli tudi idealisti pretiravati kreposti zaradi gotovejšega vspeha? Pretiravanje hudobije in nakitovanje grehe vodi v očitno pogubo, pretiravanje blagosti in kreposti pa nagiblje k popolšanju in popolnosti. Čl. vek te popolnosti itak nikoli povsem ne doseže. Kdor teži po vzvišenem, dosegel bode komaj dobro in lepo, kdor teži po lepem in dobrem, pa komaj srednje. Krepostni in ganljivi prizori, popisi samožrtvovanja in samozatajevanja, slike goreče vztrajnosti in zvestobe morejo samo vzgojevati duhove in srca za vse lepo in blago ter jih nagniti k milobi in prizanesljivosti.

Da veliki Zola navzlic vsej svoji genialnosti s svojimi umazanimi spisi niti pri svojih rojakih, kateri, kakor je znano, niso baš preobčutljivi za npravnost, ni dosegel one slave, one uglednosti in priljubljenosti, kakeršno mu pripisujejo njegovi čestilci ter mu jo siloma hočejo pridobivati, svedočijo najbolj zadnji pariški dogodilja. Redarstvo je Zolo komaj ubranilo ljudske sodbe. „Smrt Zoli!“ „V vodo ž njim!“ — „Moralo nam

je že davno zastupil, zdaj nam še brani izdajalce domovine“ — tako je razjarjeno ljudstvo upilo na svojega „veleuma“.

V listku „Slov. Naroda“ pa je nekdo prav elegično pisal o Zoli in njegovi pravdi. Dotičnik predstavil ga je svetu uprav v mučeniški podobi ter zagotavljal, da, ako Zola izgubi pravdo, mu je pa zato „za vselej zagotovljena moralna zmaga“. Kdo to verjame? Zolina moralna slava je že davno ugasnila, če je sploh kdaj svetila!

„Slov. Narod“ je tudi zmagonosno omenil onih 500 podpisov dunajskih žensk na Zolini vzpodbudnici ter porogljivo omenil veliki shod dunajskih gospej (okoli 2000), pri katerem so vpričo dunajskega župana podpisale nezaupnico Zoli. „Slov. Narod“ imenuje prvih 500 „najodličnejše dunajske dame“, a o drugih 2000 pravi, da so same kuharice, služkinje, tercijalke in stare device. Znano pa je, da onih 500 „odličnih dam“ so bile z večine le Abrahamove hčerke in pa nekaj emancipiranih ženskih bitij in socialistinj. samih žensk, ki so že davno pozabile ali pa nikoli ve dele niso, da je sramežljivost največji zaklad, ki žensko v resnici diči, prav kakor je poštenje moškemu največja dika in ponos.

Po sodbi poročevalca „Slov. Naroda“ bi samo preproste in nevedne ženske ali stare de-

vice še mogle biti sramežljive ter gojiti čut dostojnosti in npravnosti! Kako to, da so 1. februarja odstavili na Dunaju ravnatelja dvornega gledišča samo zato, ker je prepogostoma uprizarjal „moderne“ komade, za katere dotično občinstvo ni maralo? In zakaj da ni maralo, ni menda treba komentara. Ali v dvorno gledišče zahajajo znabiti kuharice, služkinje, tercijalke in stare device, katere bi se v svoji nevednosti zgražale nad pikantnostjo „modernih nesnag“?

Zola je obsojen! — Malce pokore in moralne soblazni menda ne bode škodilo njemu ki je smelo teptal božjo in človeško zapoved, katera veli: Ne pohujšuj!

A to dejstvo ne ostane brez vpliva niti brez vspeha. Streznilo bo marsikaterega in marsikatero, ki so obožavali Zolo kot malika pravicoljubnosti, odkritosrčnosti in istinitosti. Vera v Zolino pisateljsko dovršenost in njegove pogubne nazore bo vsled te njegove soblazni nehoté omahovala, in že to dejstvo samo na sebi se sme smatrati kot dobro znamenje, kot najveselejši dogodilja tega zmedenega fin de siècle, kateri se posebno odlikuje po svojem žalostnem propadu estetičnega vkusa, znanosti in umetnosti!

Pavlina Pajkova.

*) Naše mnenje je: Vse kar je prav! Pretiravanje jako težko koristi. — Op. uredn.

seboj „ravsati“. Toraj proč z ravsanjem! S skupnimi močmi pojdemo na narodno-gospodarsko delo! Istinić.

S Štajarskega, 4. marca Jedini list, ki zagovarja slovenske interese v nemškem jeziku, je „Südsteirische Post“, ki izbaja dvakrat na teden v Mariboru. Ta list bi moral biti dobro urejevan, moral bi biti prvo glasilo štajarskih Slovencev. A še več! Ta list bi moral biti neko sredotočje občne slovenske politike, moral bi biti za nas to, kar je praška „Politik“ za Čeha. V prejšnjih časih je „Südsteirische Post“ teškim zahtevam res še precej zadoščala in je imela razmerno mnogo naročnikov. Omikanci na spodnjem Štajarskem so jo jako radi čitali. V poznejšem času, posebno zadnji dve leti, pa je prišla na boben. Slabo je urejevana in še to, kar prinaša, prinaša pozno. Mi tu „Südsteirische Post“ javno pozivljamo, da se že vendar enkrat boljše. Mi nismo njeni sovražniki in ne bomo, marveč želimo ji kar največ naročnikov, a v interesu celokupnega slovenskega naroda tu javno opozarjamo merodajne mariborske kroge, da malo poskrbijo za njo. Naj ostane redakcija v Mariboru ob periferiji slovenske meje, a naj bo, če že ne več, štajarskim Slovincem vsaj to, kar je bila v prejšnjih letih. Gospodje v Mariboru, primite malo bolj svojo „Südsteirische Post“, a odložite malo občutljivosti, če vas kdo po pravici pokritikuje! Kar ni prav, ni prav, naj stori Peter ali Pavel. Zaman se umivate! „Südsteirische Post“, „Domovina“, „Slovenski Gospodar“ naj se lepo složijo, naj skupno delajo, mesto da bi se pisano gledali, ker vsi trije listi zagovarjajo iste zahteve slovenskega naroda. Slovensko štajarsko ljudstvo je, hvala Bogu, složno, bodi složno tudi v listih! Proč z vsako občutljivostjo in osebnostjo! Ži vela sloga!

Politiški pregled.

Državni zbor se pripravlja za delo. Kakšno delo — še ne vemo. Parlamentarna komisija desnice se bode vršila sredi prihodnjega tedna. Zaupniki čeških, poljskih in katoliških nemških poslancev so izjavili, da je desnica nerazdružna in da predsedstva v zbornici ne prepusti manjšini. Ministerski predsednik Gautsch bi pa baje desnico rad razklal. Čeha odriva in se bota z zmernejšimi liberalnimi Nemci ter ima tudi svojega kandidata za zbornično predsedstvo. Pri otvoritvi drž. zbora bode Gautsch označil stališče vlade. Danes je ministerstvo izdalo provizorične nove jezikovne naredbe za Češko. Nove jezikovne naredbe za Češko določajo, da je uradni in službeni jezik oblastev oni deželni jezik, katerega se poslužujejo prebivalci po izkazih zadnje ljudske štetve, v jezikovno mešanih okrajih se rabita jednako češki in nemški jezik. Na Moravskem se vsi okraji prištevajo dvojezičnim. — Bivši češki namestnik grof Fr. Thun je imel daljši pogovor z ministrom vnanjih zadev grofom Goluhovskim, kateri je bil včeraj v avdienci pri cesarju. — Drž. zbor bode sklican za 21. t. m. Jutrišnja „Wiener Zeitung“ prinese dotični cesarjev patent.

Vlada je ugodila praškim buršem ter jim dovolila zopet nošnjo prusofilskih trakov in čepic. Ljuba Avstrija ima lepo bodočnost, ker njeno vlado vladajo burši! — V Pragi so se zopet pokazali nemški dijaki v kulerjah na ulicah. Nastal je pretep med njimi in Čehi. Policija je odvedla nemške dijake na komisariat.

Češki poslanci so izdali oklic, v katerem se zahvaljujejo ljudstvu, da se je mirno in dostojno vedlo med zasedanjem češkega deželnega zbora.

V Pragi je včeraj ljudstvo po cestah popevalo slovanske pesmi ter prirejalo ovacije češkim narodnim voditeljem.

Tako bodi pri nas! V češkem deželnem zboru je poslanec Pipič predlagal, da naj zasebne šole, v katere se jemljejo otroci, ki niso zmožni učnega jezika, ne dobivajo deželne podpore, ker ima narod pravico varovati svoje otroke raznorodnja. Predlog se je vsprejel.

Deželni zbori so vsi zaključili svoje zasedanje razen nižjeavstrijskega.

Poslanci Stojalovskega stranke so osnovali za državni zbor poseben klub, ki šteje 7 članov in se imenuje klub poljske krščanske ljudske stranke. Ker se bodo ti poslanci potegovali za interese ljudstva, je umevno, da poljskim grofom novi klub ne ugaja.

Socijalni demokrati so zmagali na Češkem v dveh krajih pri občinskih volitvah. Namreč v Bulanki pri Pragi so prodrli v tretjem razredu z vsemi svojimi kandidati in v Volašecu je podžupan postal neki socijalni demokrat, župan pa omladinist.

Za občinske volitve na Reki, ki bodo 5. aprila, spravila je vlada v volilni imenik nad 230 Madjaronov, ki nimajo nikakih pravic na Reki.

Petdesetletnico italijanske ustave so praznovali včeraj v Italiji. Košutovci so brzojavno pozdravili Italijane. — Tržaški občinski svet je v tej priliki tudi izrazil svoje „simpatije“ blaženi Italiji. — V Rimu so bile včeraj velike ljudske demonstracije. Kralj je imel nagovor in zvečer je bilo mesto deloma razsvetljeno. Mesto je bilo v zastavah.

Domače novice.

Novemu knezoškofu ljubljanskemu, prevzvišenemu gospodu dr. Antonu Jegliču, so čestitali brzojavno tudi hrvaško-slovenski poslanci deželnega zbora istrsko-g. Knezoškof se je za hvalil prisrčno na čestitki.

† Viktor Globočnik, Deželni poslanec c. kr. notar Viktor Globočnik je umrl včeraj popoldne ob 1/4 na 4. uro v Kranju vsled zastrupljenja krvi. Zdravnik mu je nesrečno prerezal malo ranico na nogi in v malo dneh ga je pokosila smrt. Pogreb bode jutri (v nedeljo) popoldne. N. p. v. m.

Osebnosti. Tržnim nadzornikom v Ljubljani je imenovan dosedanji živinozdravnik gosp. Hugo Turk. Praktikanti pri mestnem magistratu so postali gg.: Albert Sežun, Danilo Šaplja, in Ivan Završan. Mesti magistratnega koncipista in mestnega arhivarja se bodeta še jednokrat razpisali. — Starašinstvo občine Šebrelje je imenovalo Miroslava grofa Marenzija, c. kr. okrajnega glavarja v Tolminu, častnim občanom. — G. Leop. Pavletič pride za sodnega pristava v Komen.

Iz občinskega sveta ljubljanskega. Seja dne 3. marca. Župan Hribar je naznanil, da je vlada odklonila prošnjo za zvišanje drž. subvencije mestni višji dekliški šoli in da mu je naznanila vlada, da pride topničarski polk št. 7 v Ljubljano. Javil je, da je čestital knezoškofu Jegliču in da je od njega prejel pismo zahvalo. Prečital je zahvalo Strossmayerjevo občinskemu svetu. Važen je bil predlog dr. Krisperjev, ki je meril na to, da se občinski zastop prvga slovenskega mesta izjavi za slogo. Govornik je svoj predlog utemeljeval s tem, da ima Ljubljana kot prva in najodličnejša slovenska občina dolžnost, uvaževati vse dogodke, ki so v korist slovenskemu narodu, ker je to vselej tudi njena lastna korist. V ljubljanskem obzidju izvršil se je te dni dogodek historične važnosti: sprava med obema narodnima strankama v deželnem zboru. S tem vrnil se bode mir v deželo in dosegli bodemo z zedinjeno močjo odločilno besedo v deželi pred vsemi in pri vsakem. Mir med strankami omogočil nam bode, posvetiti svoje sile v napredno gospodarsko delo, da se dvigne blagostanje mesta in naroda. Mestni zbor ljubljanski sme se te sprave veseliti tembolj, ker sta si zanjo pridobila velike zasluge dva člana mestnega zastopa, namreč župan Hribar in dr. Majaron, in premagala neko prav nepotrebno opozicijo proti spravi. Mestni zbor naj sklene, da radostno pozdravlja spravo, sklenjeno med narodnima strankama v deželnem zboru. Kaka je najnovejša „sloga“ na Kranjskem, je občinski svet ljubljanski pokazal s tem, da je predlog vsprejel z neznatno večino glasov. — Dela za novo poslopje meščanske imenovine so se oddala: ključarska dela tvrdkama Žabkar in Spreitzer za 3429 gld., druga ključarska dela tvrdkama Pilko in Rebek za 1577 gld., naprava železnih ognjišč tvrdki Faschingova vdova za

724 gld., pleskarska dela bratoma Eberl in J. Makovcu za 5075 gld., železne oziroma jeklene zatvornice tvrdkama Žabkar in Spreitzer za 2065 gld. in instalacija vodovoda tvrdki S. Nollí za 6354 gld. Dobava cevij tvrdki Vidic & Comp. in sicer za jedno vrsto 383 gld. in za drugo vrsto 472 gld. — Na predlog obč. svetnika Plantana se je sklenilo, naj župan stori primerné korake pri deželnem predsedniku, da bode za uradni list prišel k seji objektivni poročevalec, kar dosedanji poročevalec ni, ker ob enem dopisuje „Grazer Tagblattu“. — V naborno komisijo so izvoljeni obč. svetniki Klein, Zabukovec, Trček in Velkavrh. — Obč. svetnik Stare je poročal o odobrenju načrtov in proračunov ter v najetju za zgradbo posojila poslopja meščanske imovine. Stroški za poslopje so proračunjeni na 398 979 gl. 72 kr. Odobreni so bili predlogi: 1.) da se je po potresu podrti poslopje dem. liralo, da se je zidalo novo, da so se kupila sosedna poslopja in oddala razna dela, 2.) naj se dovoli, da se za brezobrestno posojilo 100.000 gld. in za posojilo 200 000 gld., katero se najame pri mestni hranilnici eventualno pri kakem drugem denarnem zavodu, zastavi poslopje meščanske imovine, 3.) da se prosi dež. vlado, naj dovoli, da se posojilo 200 000 gld. vknjiži pred njenim brezobrestnim posojilom 100.000 gld., 4.) da se devinkulirajo vrednostni papirji v znesku 48 000 gl. in 5.) naj se naprosi vlada, da brezobrestno posojilo 100 000 gld. ali vsaj 50 000 gld. mestu takoj izplača. — Obč. svetnik Gogola je poročal, da gospa F. Povše odstopi svet na Prulah za ondi projektovano cesto in sicer zahteva za štirirjaški seženj 2 gld. Vsprejeto. — Rok glede odkupa „Stiškega dvorca“ od vlade se je vladi podaljšal do 31. marca. — Obč. svetnik Požar je vprašal, kaj je z Dolgimi ulicami, kjer je pasaja skrajno nevarna. Obč. svetnik Gogola je povedal, da regulačni odsek glede Dolgih ulic posreduje pri posestnikih. Jermanova hiša se je že kupila, glede hiše g. Štruklja pa pride predlog pred obč. svet. — Ustanovitev mestne godbe se je za letos opustila. Dotični odsek naj vendar nadaljuje začeto akcijo. Obč. svet. dr. Krisper in Svetek sta cstro kritikovala postopanje „Filharmoničnega društva“. „Theatervereina“ in Kranjske hranilnice v tej zadevi. — Obč. svetnik dr. Krisper je vprašal župana, kaj je z vertikalnim regulacijskim načrtom. Župan je odgovoril, da arhitekt Baumann še ni izvršil načrtov. — Tajna seja.

Ljubljanski nemški profesorji. Dobili smo tale dopis: „Kakor vse kaže, je Wolfow duh rektorja Toldta obsenčil že tudi nekatera ljubljanske nemške profesorje. Zadnjič se je osmelil v nekem razredu tukajšnje višje gimnazije, v katerem je večina dijakov slovenske narodnosti, prof. K. izreči te besede. „Das Mittelalter beschäftigt sich mit den Germanen, unter diesen insbesondere mit den Deutschen, dann mit den Romanen und einigen anderen minderwertigen Völkern.“ Katere narode je gospod profesor mislil, ni težko uganiti. Faktum je, da so si začeli po teh besedah nemški dijaki pomežikavati in se namuzavati, dočim so bili Slovenci — tihi. Gotovo bodo zanaprej slovenski dijaki višjih gimnazijskih razredov malo bolj občutljivi za jednake žalitve Slovanov.“

Deželni zbor je dovolil v zadnji svoji seji naslednje podpore: Višji dekliški šoli v Ljubljani 2000 gld., „Dramatičnemu društvu“ 6000 gld., „Theatervereinu“ 6000 gld. (!), „Družbi sv. Cirila in Metoda“ 1000 gld., „Slovenskemu planinskemu društvu“ 500 gld., dijaškemu podpornemu društvu „Radogoj“ 400 gld., „Glasbeni Matici“ 600 gld., filharmoničnemu društvu 300 gld., obrtni gospodinjki šoli v Ljubljani 600 gld. Podpornim zalogam, in sicer: c. kr. nižje gimnazije v Ljubljani 250 gld., c. kr. gimnazije v Novem Mestu 200 gld., slovenskih velikošolcev na Dunaju 200 gld., slovenskih velikošolcev v Gradcu 200 gld., c. kr. gimnazije v Kranju 100 gld., c. kr. učiteljsku v Ljubljani 100 gld. Dijaškim kuhinjam, in sicer: Jeranovi v Ljubljani 250 gld., v Kranju 200 gld., v Novem Mestu 50 gld., v Kočevju 25 gld. Društvu „Narodna šola“ v Ljubljani 200 gld. Šolskemu muzeju slovenskega in istrsko hrvaškega učiteljstva v Ljubljani 200 gld.

Dijaški in ljudski kuhinji v Ljubljani 100 gld. Gospejskemu pomožnemu društvu „rudečega križa“ 50 gld. Podpornim društvom, in sicer: Za odpuščene kaznjence v Mariboru 50 gld. Za ubožne realce v Ljubljani 50 gld. Medicinskemu na dunajskem vseučilišču 20 gld. Rudarskih akademikov v Ljubnem 20 gld. Pravnikov na Dunaju 25 gld. Bolniškemu društvu slovanskih velikošolcev v Gradcu 50 gld. Bolniškemu društvu slovanskih velikošolcev na Dunaju 50 gld. Bolniškemu in podpornemu društvu zasebnih in pomožnih uradnikov na Kranjskem 100 gld. Društvu za vzgojo slepih na Dunaju 30 gld. Asilnemu društvu dunajskega vseučilišča 50 gld. „Mensae academicae“ na Dunaju 25 gld. „Mensae academicae“ na tehniki v Gradcu 30 gld. Društvu gospej krščanske ljubezni sv. Vincencija Pavljanskega v Ljubljani 100 gld. Odboru za postavljanje spomenika baronu Čehovinu v Brancici 50 gld. Skupaj 14.875 gld. — Deželnemu glavarju in dež. odbornikom se je plača zvišala po 600 gld., tako da bodo dež. odborniki imeli odslej plače po 2000 gld.

G. Dzinsky, uradnik kranjske hranilnice, čigar oče je s Pruskega v Ljubljano pribežal, ima, kakor se nam piše, s privoljenjem svojega protektorja dr. Suppana čas, da med uradnimi urami hranilnice hodi poslušati k sejami ljubljanskega občinskega sveta, da more potem po svoje poročati v nemške časnike. Znabiti bode Dzinsky letos zopet kandidat!

Drobne novice. Narasla Savinja je dne 24. februarja odtrgala polovico loškega mostu pri Mozirju. — Mariborski Nemci tudi v postu prirejajo ples. — V Ptuju so naredili velik šunder na čast velikonemštva župana Orniga. — Nov vodovod bodo zidali v Porečah ob Vrbskem jezeru.

Nemški trgovci v Ljubljani in slovensko narodnjaštvo. Poroča se nam: „Pisalo se je v Vašem cenjenemu listu pred nekaj časom, da je otvoril na mestnem trgu delikatesno trgovino J. Praunseiss, ki je bil vedno znan kot naš narodni nasprotnik v polni meri, in ki tudi danes ni na boljši stopinji. Občinstvo se je tedaj opozarjalo na naše geslo: Svoji k svojim! Toda kakšen uspeh! Na slankovi pojedini v „Narodnem Domu“ v Sokolski dvorani dobil je ravno ta naš nasprotnik naročilo, da bode zakladal ta večer „Narodni Dom“ s svojim blagom, kar je tudi storil in z veseljem pobral slovenske novce.“

Občinske volitve. Pri občinskih volitvah v Mengšu je zmagala katoliško-narodna stranka. — Za občinske volitve na Bledu se obeta hud boj mej obema slovenskima strankama, dasi imamo „slogo“. Županu Peternelu je v nevarnosti „misel svobodna“! Takó časniške budalosti vzbujajo kri med narodom brez potrebe.

Volitve v komisije za cenitev osebne dohodnine na Kranjskem bodo pri najstarih okr. glavarstvih in v mestu Ljubljani od 28. do 30. marca t. l.

Efektna loterija ljubljanskega mesta. Žrebanje se prične 4. decembra t. l. Srečka stane

1 krono. Čisti dohodek je namenjen regulaciji ljubljanskega mesta.

Pri tobačni tovarni v Ljubljani uredili so tržišče. Na južnem delu tovarne so dobili prodajalci poseben prostor, kjer lahko prodajajo pol ure pred pričetkom in četrt ure pred sklepom dela. Blago se sme prodajati samo v korbah. Prodajalci morajo imeti dovoljenje od obrtnega oblastva. Tržišče nadzoruje poseben paznik.

Zavod za gluhaneme. Tekom tega leta prične se na ljubljanskem polju graditi v smislu Holzapflove ustanove poslopje za gluhaneme iz Kranjske.

Občinske volitve v Kranju so izpale ugodno za meščanski volilni odbor.

Afrikanski misijonar P. Acker bode jutri predaval v „Kat. Domu“. Začetek ob 6 uri zvečer.

Tako delajo z nami! Pivovarna bratov Koslerjev, v kateri so skoro vsi predpostavljenci pristni Germani, ki sovražijo vse, kar se imenuje slovensko, odslovila je delavca J. Zadnikarja iz službe, ker je bil dne 20. februarja navzoč pri demonstracijah v „Zvezdi“. Slovenci, zapomnite si ta čin od slovenskih žuljev bogatečih se Koslerjev! Potrebna je slovenska meščanska pivovarna v Ljubljani!

Slovensko pjesništvo u najnovije dobe (1890—1898.) je naslov podlistku v „Narodni Misli“. Piše ga g. A. K. Gorjančev.

Za okolico Konjice so se vršile minoli teden volitve za občinski odbor. Udeležba je bila izvan redno dobra in za nas ugodna.

Slovenci in Slovenke! Vpišite se v Mohorjevo družbo! Zadnji dan je danes!

Društva.

Društvo „Pravnik“ se je dne 27. februarja po posebni deputaciji poklonilo novoimenoivanemu deželnosodnemu predsedniku g. Levičniku. Društveni predsednik g. dr. Ferjančič mu je čestital, na kar je predsednik g. Levičnik izjavil, da društvu ni samo naklonjen, temveč, da bode tudi društvene namene in zlasti list „Slovenski Pravnik“ dejanski podpiral.

V Novem Mestu priredita dne 6. marca drugi glasbeni večer v „Narodnem Domu“ Dolenjsko pevsko društvo in Glasbena Matica z nekaterimi gg. učitelji Glasbene Matice v Ljubljani. Iz prijaznosti sodelujejo: Gospodična Milka Dolenčeva (sopran), gg. K. Hoffmeister (klavir), H. Junek (cello), I. Vedral (violina), Ign. Hladnik (klavir), J. Kozina (tenor), I. Toporiš (bas). Vstopnice se dobivajo na dan koncerta od 7. ure zvečer pred vhodom v koncertno dvorano. Del čistega dohodka pripade dijaški kuhinji v Novem Mestu. Pričetek točno ob 8. uri zvečer.

Mestna hranilnica v Novem Mestu. V mesecu februarju 1898 je 152 strank vložilo 49.737 K 68 h, 84 strank vzdignilo 25.936 K, toraj več vložilo 23.801 K 68 h; posojil se je izplačalo 14.540 K, stanje vlog 983.631 K 69 h, denarni promet 179.351 K 91 h.

Razne stvari.

Dvajset let je bilo v četrtek, odkar obdaja papeževa tijara častito glavo Leona XIII. Med 262. papeži jih je 11 vladalo nad 20 let. Ta slavnostni dan je bil papež pri sv. maši, katero je daroval v sikstinski kapeli kardinal Vannutelli. Velika množica romarjev iz Švice, Nemčije in Mehike je po sv. maši papeža iskreno pozdravljala.

Bolezen ruske carice se je shujšala, ker je nekoliko pritisnila pljučnica.

Nadvojvodinji Štefaniji se je bolezen obrnila na bolje. Cesar jo je obiskal.

V Djakovaru je kanonik dr. Voršak, jeden najbolj zanesljivih Strossmayerjevih somišljenikov, postal pomožni škof. Ko Bog vzame Strossmayerja, upajo Hrvatje, da bode Voršak njegov naslednik.

Za cesarski jubilej se bodo kovale posebne spominske kolajne. Dobe jih vsi, ki so služili pri vojakah v času od 2. decembra 1848. l. do 2. decembra 1898. l.

Nova civilna pravda.

Postopanje pri sodiščih prve stopinje.

(Nadaljevanje.)

- d) ako se je kateri stranki možnost, k razpravi priti, nezakonito odvzela, osobito ako ni bila k razpravi poklicana,
 - e) ako katera stranka pri razpravi ni bila zakonito zastopana, oziroma če se pomankljaj ni pozneje popravil,
 - f) ako se je sodilo o predmetu, kateri ne spada pred sodišča sploh, in
 - g) ako je bila pri razpravi javnost izključena.
- Sicer pa proti razsodbi v malotnem postopku ni pritožbe.

II. Pravda zaradi motenja mirne posesti, to je ona pravda, katera najbolj zanima naše posestnike in kmete, ima v novem zakonu ono odločilno mesto, kakoršno odkazujeta važnost in nujnost. Zakon povdarja, da se morajo določevati obroki in roki na najkrajši čas, stranke pa morajo paziti, da vložijo tožbo v teku 30 dnij po izvršenem motenju, oziroma ko je tožnik o motenju izvedel. Znamenito je pa tudi to, da sme po novem zakonu sodnik vsled zahtevka tožbe in ne da bi zaslišal toženca ustaviti takoj zidanje, ki je povod tožbi, kakor tudi da sme v teku razprave, ako se kaže nevarnost za javni mir, in ako bi zamoglo kako nasilstvo ali neizogibna škoda nastopiti, uradoma potrebno ukreniti, da se nevarnost odstrani. — V tem postopku se ne smejo stranke zasliševati za priče, razsodba se mora takoj po razpravi strankam rasglasiti in proti razsodbi dopuščen je rekurz. Vsaka druga pritožba je izključena kakor tudi prošnja za prestavitev pravde v prejšnji stan.

Postopek zaradi motenja mirne posesti mora biti hiter in kratek, in tako bo vgajal pravednim strankam.

(Dalje prihodnjič.)

Bilanca

mestne hranilnice v Novem Mestu dne 31. decembra 1897.

Aktiva

Pasiva

	gld.	kr.		gld.	kr.
Hipotečna posojila	330494	44	Stanje vlog	468598	70
Leta 1897 zaostale hipotečne obresti	2411	92	Predplačane hipotečne obresti	2353	07
Menjice	18713	—	„ „ „ menjične obresti	225	24
Vloge pri raznih denarnih zavodih	68100	37	„ „ „ založne „	19	16
Posojila na vrednostne papirje	1795	—	Vplačane pristojbine	100	52
Efekt po kurzu dné 31. dec. 1897	33270	65	Čisti dobiček	2886	08
Viseče efektne obresti	696	10			
Zaostale zamudne obresti	122	02			
Vrednost inventarja	231	41			
Zaostali opom. stroški	1	40			
Stanje blagajne	18346	46			
	474182	77		474182	77

24 (1—1)

Ravnateljstvo.

Mestna hranilnica

v Novem Mestu

obrestovala bode tudi v bodoče vloge

po 4⁰/₁₀₀ 25 (1—1)

rentni davek pa bode plačala sama.

Prej **Albert Robida** Prej

M. Učak M. Učak

v Ljubljani, Rožne ulice št. 5

26 (25-1) izvvršuje po najnižjih cenah

sobna slikarska dela

v vsakem slogu in ima tudi na blagovoljni ogled veliko zbirko najnovejših vzorcev. — Dela na želji se vzprejemajo ob vsakem času. — Priporoča se sosebnost za slikanje cerkev in kapel. — Naročajo se dela lahko tudi pismenim potom.